

європейське співтовариство. Вона значно активізує потребу в грамотних спеціалістах, які орієнтуються в новому законодавчому просторі.

Такі стандарти надають можливість Україні вписатися в європейський та весь світовий культурно-освітній простір, отримати необхідні права для входження в міжнародну систему визнання документів про вищу освіту, організувати наукові та педагогічні обміни та зв'язки.

ЧИ ПОТРІБНИЙ МЕДИЧНИЙ СЕСТРИ НАУКОВИЙ СТУПІНЬ?

В.А. Гайдуков, Д.К. Осипчук

Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

За останні десятиліття сестринська справа в Україні, орієнтуючись на прогресивне надбання медичних сестер Європи, Північної Америки, сформувала свою сучасну ступеневу освіту. Цей нелегкий шлях становлення вітчизняного медсестринства віддзеркалений у доленосних наукових форумах які відбулися на базі Буковинського державного медичного університету: Перший Всеукраїнський Конгрес медсестринства (1995 р.), 1-й Всеукраїнський з'їзд молодих медичних та фармацевтичних спеціалістів України (1999 р.), Конгрес «Розвиток медсестринської справи в Україні» (1997 р.).

Буковинський медичний університет став першим навчальним закладом в Україні, де втілені в життя найкращі світові зразки освіти медичних сестер. У 1994 році був створений медсестринський факультет. У 2010 році ми успішно реалізували Програму розвитку медсестринства в Україні і за європейськими стандартами почали випускати молодших медичних сестер (молодші бакалаври), медичних сестер-бакалаврів та медичних сестер-магістрів.

За два десятиліття Буковинський медичний університет, опираючись на національні стандарти освіти з фаху «Сестринська справа» дав охороні здоров'я України 186 помічників лікаря, 453 – медичних сестер-бакалаврів (143 з них навчалися за неповним робочим тижнем), 82 лікаря, які отримали другу медичну освіту – медична сестра-бакалавр, 26 – медична сестра-магістр. Все це стало вагомим внеском нашого університету в розвиток ступеневої освіти медичних сестер в Україні.

Не підлягає сумніву, що медсестринська освіта в Україні сформована і сьогодні на часі говорити про залучення медичних сестер до науково-дослідної роботи. Ступенева система підготовки спеціалістів – повинна отримати подальший розвиток, як констатує Закон України «Про вищу освіту». Всесвітня організація охорони здоров'я стверджує, що навчання з сестринської справи (як теоретично так і практично) повинно здійснюватися із залученням кваліфікованих медсестер. Це ставить перед нами нагальне завдання про можливість отримання медичною сестрою наукових ступенів, які були б здатні долучитися до навчального процесу зі спеціальності «Сестринська справа» у закладах II-IV рівня акредитації.

Згідно ЗУ «Про вищу освіту» в другому розділі – рівні та ступені вищої освіти, пункт 6 – сказано: «Доктор філософії» – академічний і одночасно перший науковий ступінь, що здобувають на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра здобутого за освітньо-науковою програмою у відповідній галузі. З вище згаданого, випливає що медична сестра-магістр має право на здобуття доктора філософії з «Сестринської справи».

Проте реалізувати своє право медична сестра-магістр не може через наступні причини: 1. Під яким шифром повинна бути зареєстрована наукова праця? 2. Де потрібно затверджувати її тематику? 3. В якій спеціалізованій вченій раді повинен проходити захист наукових робіт зі спеціальності «Сестринська справа»?

На нашу думку вирішити частину цих питань може Буковинський державний медичний університет, так як наш навчальний заклад має великий позитивний досвід у становленні ступеневої освіти медсестринства в Україні. У нас є вчена рада з сестринської справи та лабораторної діагностики, членами якої є досвідчені фахівці з науковими ступенями.

Таким чином, можна стверджувати, що науковий ступінь медичних сестер України зробить їх самодостатніми, у них з'явиться тенденція до саморозвитку і вони зможуть вирішити багато проблем охорони здоров'я України.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

О.В. Гарвасюк

Кафедра патологічної анатомії

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Медична діяльність відрізняється тим, що об'єктом дослідження є людина у стані здоров'я та хвороби. Однак слід одразу підкреслити, що в переважній більшості випадків медицина має справу з хворою людиною. Стан хворої людини зазвичай супроводжується особливостями психіки пацієнта, невірноважним емоційним станом, підвищеною збудливістю, надмірною дратівливістю, неадекватним сприйняттям свого стану та рекомендованого підходу лікування. Усі ці факти свідчать про те, що підготовка майбутніх лікарів стає достатньо серйозною та відповідальною задачею. Ця задача вимагає в першу чергу особливої роботи з кожним студентом та виховання в нього відповідних навичок для практичної діяльності.

При всьому різноманітті людського життя кожний потрапляє в ситуації, які можна охарактеризувати з точки зору педагогіки. Позиції викладача та того, кого навчають позначені соціальними ролями. Так, студенти майже автоматично сприймаються як учні, а так як на батьків покладені педагогічні функції, так само і на лектора або ж викладача.

Пацієнт майже завжди чекає від лікаря не тільки професійної допомоги (надання терапевтичних рекомендацій, здійснення оперативних маніпуляцій), але й людської підтримки. Таким чином, пацієнта слід розглядати як «того,